USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2021/1561

ze dne 29. dubna 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2019, oddíl X – Evropská služba pro vnější činnost

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2019, oddíl X – Evropská služba pro vnější činnost,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zahraniční věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0063/2021),

A. vzhledem k tomu, že orgány a instituce Unie jsou odpovědné evropským občanům za využívání veřejných prostředků, zatímco je třeba současně zajistit co největší transparentnost, aby mohla být zajištěna účinná demokratická kontrola;

B. vzhledem k tomu, že strategická komunikace Unie se stává nejvyšší prioritou v evropském programu, což od Unie vyžaduje, aby předkládala objektivní a důkladné zprávy s cílem bojovat proti dezinformacím a zajistit větší odolnost Unie;

C. vzhledem k tomu, že začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a genderová rovnost se musí odrážet ve všech vnitřních organizačních a řídicích strukturách orgánů EU, jakož i v přípravě a provádění politik spadajících do jejich působnosti;

Připomínky Evropského účetního dvora

1. s uspokojením konstatuje, že podle poznámek, které uvedl Účetní dvůr ve své výroční zprávě a které se týkaly kapitoly 9 v rámci okruhu 5 VFR „Správa“, nebyly ve vzorku transakcí týkajících se Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) již třetí rok v řadě zjištěny žádné zvláštní problémy a výroční zpráva ESVČ o činnosti neobsahuje významnou míru chyb;

2. bere na vědomí obecné poznámky Účetního dvora k nárůstu počtu smluvních zaměstnanců a souvisejících rozpočtových prostředků mezi lety 2012 a 2018; konstatuje, že v případě ESVČ byl tento nárůst způsoben novými úkoly, které souvisí s přidělením nových provozních a politických pravomocí ESVČ, zejména v oblastech společné bezpečnostní a obranné politiky, prováděním akčního plánu proti dezinformacím, jakož i naléhavou prioritou posílit fyzickou bezpečnost a zabezpečení IT systémů v delegacích Unie; konstatuje, že v případě ESVČ došlo k celkovému navýšení smluvních zaměstnanců z 322 na 444 (tj. nárůst o 38 %); podporuje úsilí ESVČ o posílení své správy a žádá ESVČ, aby parlamentnímu Výboru pro rozpočtovou kontrolu podala zprávu o výsledcích a dopadu zvýšeného počtu smluvních zaměstnanců; vybízí ESVČ, aby vytvořila a sdílela pokyny týkající se osvědčených postupů pro přijímací řízení, s cílem zajistit otevřenost, spravedlnost a transparentnost;

3. vyzývá Účetní dvůr, aby se v rámci udělování absolutoria zaměřil na zkoumání nových způsobů, jak poskytovat více informací o správních výdajích ostatních orgánů a institucí Unie;

4. připomíná, že celková koncepce auditu vyžaduje další auditní činnost a cílenější posuzování; opakuje svou výzvu, že by se měl provést specializovanější přezkum správních výdajů a podpůrných činností ESVČ, především pokud jde o otázky, které se pro ESVČ stávají vysoce nebo dokonce kriticky relevantními, jako je schopnost strategické komunikace a informační technologie (například kybernetická bezpečnost), výkonnost globálního bezpečnostního balíčku pro delegace, infrastruktura nebo finanční řízení a administrativní podpora platformy pro podporu misí společné civilní bezpečnostní a zahraniční politiky;

Lidské zdroje

5. bere na vědomí rostoucí nestabilitu a počet bezprecedentních výzev v mezinárodním prostředí, což stále častěji vyžaduje, aby Unie jednala jako globální aktér; upozorňuje na ústřední úlohu ESVČ při provádění vnější politiky Unie; konstatuje, že posílenou úlohu ESVČ nedoprovází odpovídající navýšení počtu zaměstnanců; žádá, aby byly ESVČ poskytnuty dostatečné lidské zdroje, aby nedošlo k ohrožení účinnosti Unie na mezinárodní scéně;

6. je si vědom toho, že ESVČ hraje klíčovou úlohu při zajišťování soudržnosti zahraniční politiky Unie; zdůrazňuje, že je rovněž třeba poskytovat zdroje nezbytné pro úspěšné provádění účinné společné bezpečnostní a obranné politiky Unie;

7. žádá ESVČ, aby posílila delegace Unie v zemích Východního partnerství a západního Balkánu a vytvořila pracovní místa pro místní zaměstnance, jejichž úkolem by bylo podávat zprávy o legislativní činnosti, aby měla Unie lepší přehled o situaci v sousedních zemích a o tom, jak probíhá sbližování s *acquis* Unie; zdůrazňuje, že je třeba těmto zemím pomoci s dokončením reforem a účinněji komunikovat s jejich občany o politikách Unie; zdůrazňuje, že je třeba rozvíjet horizontálnější vazby a podporovat spolupráci mezi delegacemi Unie v regionech Východního partnerství a západního Balkánu, zejména zavést pravidelnou výměnu informací a odborných znalostí a další úspěšné pracovní přístupy, s cílem poskytovat co nejlepší podporu sousedním zemím, které uskutečňují prodemokratické a proevropské reformy; vyzývá ESVČ, aby podnikla kroky k řešení problémů, které vedly ke zjištěným chybám při zadávání zakázek, a aby předcházela budoucímu porušování příslušných pravidel;

8. je znepokojen zeměpisnou nevyvážeností ve složení pracovníků ESVČ, jelikož se jedná o dlouhodobý problém, který se týká zejména pozic vedoucích delegací a středního a vyššího vedení; konstatuje, že pokud jde o zastoupení zemí se srovnatelným počtem obyvatel, existují významné rozdíly mezi západoevropskými a východoevropskými zeměmi; zdůrazňuje, že stejně jako všechny evropské orgány a instituce musí i ESVČ zajistit poměrné zastoupení všech členských států s tím, že musí být zohledněny předpoklady a zásluhy kandidátů; naléhavě žádá ESVČ, aby zlepšila zeměpisnou vyváženost s cílem dosáhnout řádného zastoupení státních příslušníků všech členských států, jež by odráželo jejich rozmanitost, jak je uvedeno v článku 27 služebního řádu úředníků; vítá úsilí ESVČ o průběžné informování sítě členských států EU pro lidské zdroje ohledně složení zaměstnanců, zveřejňování volných pracovních míst a podporu vnitrostátních snah o zvýšení počtu uchazečů; vyzývá ESVČ, aby podala zprávu o zastoupení jednotlivých státních příslušností ve výběrové komisi odpovědné za nábor zaměstnanců; žádá ESVČ, aby poskytla statistické údaje za rok 2019 o zaměstnancích podle jejich státní příslušnosti;

9. konstatuje, že počet vyslaných národních odborníků z členských států začal po dvou stabilních letech mírně klesat, ze 449 v letech 2017–2018 na 461 v roce 2019, a že současně dochází k vývoji směrem ke specializovanějším profesním profilům vyslaných národních odborníků z řad civilistů; s uspokojením bere na vědomí novou vnitřní politiku týkající se vyslaných národních odborníků, která byla přijata v roce 2019, několik opatření k opětovnému vyvážení podílu vyslaných národních odborníků i skutečnost, že vytváření nových pracovních míst pro vyslané národní odborníky bylo omezeno na specialisty v konkrétních oblastech;

10. vítá úsilí ESVČ o plán pro osoby se zdravotním postižením a rozvoj politiky ESVČ v oblasti zdravotního postižení, žádá ESVČ, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o vývoji a provádění těchto politik, přičemž zdůrazňuje význam prosazování inkluzivnějšího pracovního prostředí prostřednictvím těchto politik;

11. vybízí ESVČ, aby doplnila stávající flexibilní formy organizace práce o ochranu práva zaměstnanců na odpojení;

Genderová politika

12. s uspokojením bere na vědomí vzrůstající trend, pokud jde o podíl žen zastávajících vedoucí pozice, který činí 30,3 % (81 pracovních míst) oproti 27,1 % v roce 2018 a 24,5 % v roce 2017; bere rovněž na vědomí rostoucí podíl žen vyslaných jako vedoucí delegace z 19,5 % v roce 2015 na 27,7 % v roce 2019 (38 pracovních míst z celkem 137); připomíná, že bude ESVČ i nadále podporovat v jejím úsilí navýšit ve spolupráci s členskými státy počet uchazeček; konstatuje, že celkem ženy představují 47,7 % zaměstnanců ESVČ; připomíná, že genderová vyváženost by měla být zohledňována i u zvláštních zástupců EU, s ohledem na skutečnost, že z osmi zvláštních zástupců EU jsou pouze dvě ženy;

13. vyzývá ESVČ, aby urychleně usilovala o dosažení cíle 50% podílu žen ve vyšším a středním vedení, jak je stanoveno v akčním plánu pro rovnost žen a mužů III, mimo jiné prostřednictvím jasného harmonogramu a opatření, která stanoví, jak a kdy tohoto cíle dosáhnout; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby splnil své deklarované závazky v oblasti rovnosti žen a mužů a zastoupení žen ve své vlastní službě;

Rozpočtové a finanční řízení

14. bere na vědomí provozní obtíže, se kterými se ESVČ potýká při finančním řízení sítě delegací EU vlivem různých krizových situací; uznává, že tyto situace mohou mít zásadní vliv na rozpočet, konkrétně na řízení některých správních výdajů a nákladů, jako jsou náklady na zabezpečení a evakuace a dále logistické náklady spojené s pandemií COVID-19; žádá ESVČ, aby parlamentní Výbor pro rozpočtovou kontrolu urychleně informovala o rozpočtových dopadech a výdajích vzniklých v důsledku pandemie;

15. konstatuje, že celkový rozpočet ESVČ na rok 2019 činil 694,8 milionu EUR (tj. navýšení o 2,4 % ve srovnání s rokem 2018), které byly rozděleny takto: 249,7 milionu EUR pro ústředí ESVČ a 445,1 milionu EUR pro delegace;

16. konstatuje, že pokud jde o rozpočet ESVČ na rok 2019, hlavní rozpočtové trendy se týkají navýšení umožňujícího řešit dopady odchodu Spojeného království z Unie, posílení sítí regionálních bezpečnostních pracovníků a delegací, navýšení počtu pracovníků Vojenského štábu Evropské unie a ředitelství pro řešení krizí a krizové plánování, informování o IT kapacitách a zabezpečení komunikace;

17. konstatuje, že rozpočet ústředí činil přibližně 250 milionů EUR, z čehož bylo 161,8 milionu EUR (64,8 %) určeno na výplatu mezd a dalších nároků statutárních a externích zaměstnanců, 32 milionů EUR (3 %) na budovy a související náklady a 35,3 milionu EUR (14 %) na počítačové systémy IT včetně systémů pro utajované informace, vybavení a nábytek;

18. konstatuje, že rozpočet delegací ve výši 445,1 milionu EUR byl rozdělen na částku 129,2 milionu EUR (29 %) určenou na platy statutárních zaměstnanců, částku 161,7 milionu EUR (36,3 %) na budovy a související náklady, částku 71,6 milionu EUR (16,1 %) na externí zaměstnance a externí služby, částku 37,8 milionu EUR (8,5 %) na další výdaje související se zaměstnanci a 44,7 milionu EUR (10 %) na ostatní správní výdaje;

19. žádá ESVČ, aby delegaci Unie ve Spojeném království zajistila trvalý a stabilní status v souladu se Smlouvami a aby jí poskytovala lidské a materiální zdroje k plnění jejích úkolů, zejména pokud jde o sledování dodržování právních předpisů;

20. dále konstatuje, že Komise převedla částku ve výši 215,8 milionu EUR (oproti 196,4 EUR v roce 2018) na správní náklady na zaměstnance Komise pracující v delegacích Unie a tato částka byla rozdělena mezi okruh V Komise (49,6 milionu EUR, podobně jako v roce 2018), správní položky operačních programů (103,1 milionu EUR oproti 91,8 milionu EUR v roce 2018) a Evropský rozvojový fond a svěřenské fondy (63,1 milionu EUR oproti 55 milionům EUR v roce 2018);

21. podotýká, že v roce 2019 byly běžné režijní náklady na všechny kanceláře delegací (nájemné, bezpečnost, úklid a další režijní náklady) včetně delegací ERF již čtvrtý rok po sobě plně financovány z rozpočtových položek ESVČ;

22. s potěšením konstatuje celkové zlepšení, pokud jde o plnění rozpočtu ESVČ na rok 2019, včetně míry čerpání prostředků na závazky ve výši 99,94 % (oproti 99,9 % v roce 2018) a míry čerpání prostředků na platby ve výši 87,9 % (oproti 84,8 % v roce 2018);

23. konstatuje, že hodnota všech provedených přesunů ve správním rozpočtu ESVČ činila 20,8 milionu EUR (30,8 v roce 2018), což snížilo rozpočet ESVČ na delegace o 1,6 milionu EUR a zvýšilo o odpovídající částku rozpočet ústředí;

24. uznává, že množství rozpočtových položek používaných k financování operací týkajících se zaměstnanců Komise v delegacích (34 různých položek v různých okruzích rozpočtu Komise plus prostředky ERF) zvyšuje složitost správy rozpočtu; vyzývá ESVČ, aby zvážila způsob, jak zlepšit strukturu svého rozpočtového výkaznictví, s cílem omezit jeho komplexitu;

25. vybízí proto ESVČ, aby pokračovala v jednáních s Komisí o zjednodušení rozpočtové nomenklatury a položek, pokud je to možné, čímž by se usnadnila celková správa rozpočtu ESVČ; domnívá se, že příští víceletý finanční rámec (VFR) a související vývoj týkající se koncepce a struktury rozpočtové nomenklatury a položek by měl tento proces rozpočtového zjednodušení a racionalizace urychlit; domnívá se, že takovýto vývoj může zlepšit kontrolu rozpočtových nákladů a minimalizovat riziko chyb; bere na vědomí návrh ESVČ na rozsáhlé zjednodušení, který předložila na začátku roku 2020; bere na vědomí, že tento návrh byl odložen na rok 2022 v důsledku probíhající pandemie COVID-19, ale že v září 2020 předložila ESVČ Komisi další návrh na zjednodušení;

26. s potěšením bere na vědomí všechny iniciativy přijímané s cílem postupně zlepšit řízení různých správních procesů ESVČ, což se rovněž odráží v úpravě organizační struktury ESVČ; připomíná svou podporu iniciativě „Innovative 2019“ a vybízí ESVČ, aby dále zdokonalovala mapování různých rizik a souvisejících opatření pro jejich zmírnění, jakož i mapování všech stávajících právních základů, s cílem zajistit účinnější institucionální rozhodování;

27. vyzývá ESVČ, aby ve své příští výroční zprávě o činnosti lépe popsala svůj rámec řízení založený na výsledcích, a to na základě souboru vhodných klíčových ukazatelů výkonnosti pro své jednotlivé správní oblasti, včetně souvisejícího počtu lidských zdrojů, aby bylo možno lépe posuzovat plnění cílů politik ESVČ;

28. konstatuje, že se ESVČ rozhodla opět centralizovat řízení některých procesů, aby se zaručilo jejich jednotné provádění v jednotlivých delegacích, snížilo se opakování provozních nedostatků a optimalizovalo řízení finančních transakcí; vítá tyto snahy a pragmatické iniciativy i opatření ESVČ reagující na obavy, které předtím vyjádřil rozpočtový orgán;

29. domnívá se, že zejména zřízení centrálního subjektu zabývajícího se zadáváním veřejných zakázek vysoké hodnoty a využívání souhrnného zadávání veřejných zakázek pro delegace jsou vhodnými vzorci řízení a vhodnou reakcí, vzhledem k velké pracovní zátěži v některých delegacích s omezeným personálním obsazením a potřebě soustředit se na politickou práci;

30. je přesvědčen, je digitalizace zadávání zakázek a správy rozpočtu má klíčový význam; připomíná, že „správa dokumentů“, jeden z nejslabších prvků zjištěných při předchozím vnitřním kontrolním průzkumu, si zaslouží patřičnou pozornost všech zúčastněných subjektů ESVČ, jak z důvodu institucionální paměti, tak sledovatelnosti správních operací; vyzývá proto ESVČ, aby zlepšila své digitální systémy a správu dokumentů a zavedla pokročilé nástroje řízení a archivace a tam, kde je to možné, i postupy pro bezpapírovou správu dokumentů;

31. vítá skutečnost, že ESVČ používá bezplatný a otevřený software všude tam, kde je to možné;

32. vybízí ESVČ, aby splnila doporučení evropského inspektora ochrany údajů a nově sjednala interinstitucionální licenční dohodu a smlouvu o provádění, jež byly podepsány mezi orgány Unie a společností Microsoft v roce 2018, s cílem dosáhnout digitální svrchovanosti, zabránit proprietárnímu uzamčení a nedostatečné kontrole a zajistit ochranu osobních údajů;

33. podporuje úsilí ESVČ o optimalizaci jejího finanční řízení v rámci finančního nařízení; je si vědom toho, že je ve vztahu k řízení delegací zapotřebí určitá provozní pružnost, aby se zamezilo případné diskontinuitě chodu delegací; připomíná však, že jakákoli dočasná provozní ujednání, konkrétně možnost, aby zástupci vedoucích delegací jednali jako dále pověřená schvalující osoba s cílem zajistit účinnou provozní kontinuitu činností v delegacích a plnění provozního rozpočtu Komise, musí zůstat pod přísným dohledem ústředí;

34. zdůrazňuje, že je důležité dále racionalizovat a modernizovat finanční a správní řízení; vítá probíhající diskuse o zjednodušení rozpočtu ESVČ; v této souvislosti poukazuje na to, že je třeba, aby ESVČ pokračovala ve svém úsilí o zjednodušení rozpočtových položek; vyzývá k modernizaci a zjednodušení správy ESVČ, a to i prostřednictvím plného provedení projektu „Innovative 2019“;

Účinnost kontroly z hlediska zákonnosti a řádnosti

35. bere na vědomí míru anomálií zjištěných při ověřování prostředků na závazky (308 chyb z 1 193 transakcí) a prostředků na platby (394 chyb z 2 119 transakcí); je znepokojen, že v obou případech se jedná o chyby administrativní povahy, tj. nesprávné částky v případě prostředků na závazky nebo chybějící podklady k prostředkům na platby, které byly předloženy k finančnímu ověřování ex-ante; bere na vědomí, že od ledna 2020 byl zaveden revidovaný seznam kódů anomálií, jehož cílem je lépe definovat typologii chyb; vyzývá ESVČ, aby vyšetřila a vyřešila případy administrativních chyb a informovala Parlament o svých výsledcích; vyzývá k provádění opatření, která by obecně přispěla ke snížení míry chyb;

36. uznává pokrok a průběžné zdokonalování metodiky ex-post ESVČ, která je rozvíjena od roku 2018 na základě interního namátkového odběru vzorků, i poskytování údajů o chybovosti podle hlavních oblastí provozních nákladů týkajících se zaměstnanců, jako je infrastruktura a jiné provozní výdaje, zabezpečení, IT a telekomunikace;

37. konstatuje, že stále ještě existuje rozdílný výklad mezi ESVČ a Účetním dvorem ohledně kvantifikace procesních chyb v oblasti zadávání veřejných zakázek; domnívá se, že v následujícím rozpočtovém roce bude třeba přijmout další navazující opatření s cílem zdokonalit posuzování finanční významnosti chyb, k nimž došlo při řízení správního rozpočtu ESVČ;

38. žádá ESVČ, aby předložila zprávu o navazujících opatřeních za rozpočtový rok 2019 v souladu s článkem 262 finančního nařízení;

Činnost v oblasti strategické komunikace

39. s potěšením bere na vědomí posílení kapacity a souboru nástrojů ESVČ pro strategickou komunikaci, s cílem řešit dezinformační a hybridní hrozby, kdy byly vytvořeny tři pracovní skupiny pro Východ, Západní Balkán a Jih, a účast ESVČ v systému včasného varování zřízeném mezi orgány Unie a členskými státy; vyzývá ESVČ, aby pokračovala v rozvoji této politiky prostřednictvím nového zvláštního výboru Parlamentu pro zahraniční vměšování s cílem zdokonalit její reakceschopnost; uznává a vítá spolupráci mezi ESVČ a četnými styčnými kancelářemi Evropského parlamentu za účelem boje proti dezinformacím během evropské volební kampaně;

40. zdůrazňuje, že šíření promyšlených, rozsáhlých systémových dezinformací představuje pro veřejnou diplomacii Unie akutní strategickou výzvu, na kterou by měly být v krátkodobém horizontu vyčleněny odpovídající finanční, IT a lidské zdroje; podporuje posílení provázanosti mezi tvorbou politik, veřejnou diplomacií a strategickou komunikací;

41. zdůrazňuje potřebu strategické komunikace a boje proti zlovolnému vměšování, včetně zahraniční propagandy a dezinformací; upozorňuje na význam pracovní skupiny ESVČ pro strategickou komunikaci a žádá, aby byly vytvořeny specializované pracovní skupiny pro strategickou komunikaci zaměřené na vměšování ze strany Číny a Blízkého východu, zejména Íránu, a aby jim byly poskytnuty další nezbytné finanční a lidské zdroje; zdůrazňuje, že strategická komunikace musí zahrnovat boj proti dezinformacím o pandemii COVID-19;

42. zdůrazňuje význam kultury bezpečnosti ve všech subjektech tím, že se zajistí, aby ESVČ měla odpovídající personál, postupy, infrastrukturu, nástroje (včetně IT) a rozpočet pro výkon svých zásadních a klíčových funkcí v případě neočekávaných nebo krizových situací; vyzývá ke snížení bezpečnostních rizik, zejména v souvislosti s kybernetickou bezpečností, a to posílením bezpečnostních opatření na ochranu digitální infrastruktury ESVČ před vnějšími hrozbami a útoky;

Věrohodnost údajů o řízení

43. konstatuje, že odůvodněné výhrady podaly pouze dvě delegace, konkrétně delegace v Sýrii (od roku 2017) a delegace v Džibutsku, v souvislosti s řízením jejich správních výdajů, zejména pokud jde o zadávání veřejných zakázek; vyzývá ESVČ, aby podnikla nezbytné kroky k posouzení těchto otázek;

44. vyzývá ESVČ, aby ve výroční zprávě o činnosti ESVČ předložila další informace o programu inspekcí, s cílem získat přehled o výkonnosti a fungování delegací Unie; domnívá se také, že bude užitečné lépe ilustrovat provázanost inspekcí delegací s rámcem ESVČ pro zajišťování věrohodnosti a ukázat, jak využívání výsledků a doporučení inspekcí přispělo k větší soudržnosti, jednotnosti a účinností pracovních metod delegací; zdůrazňuje, že je důležité analyzovat účinnost a správnost finančního řízení v příslušných delegacích;

Prevence a odhalování podvodů

45. vítá skutečnost, že ESVČ průběžně upravuje svou strategii v oblasti boje proti podvodům ve spolupráci se všemi generálními ředitelstvími RELEX a prostřednictvím specializovaného formátu spolupráce s úřadem OLAF; zdůrazňuje, že je zapotřebí vyvinout maximální úsilí ke sdílení a výměně informací o jejich provozních potížích s cílem lépe identifikovat rizikové oblasti jejich činností a programů; vyzývá ESVČ, aby určila veškeré možné konkrétní oblasti politik, v nichž může být zapotřebí užší spolupráce s úřadem OLAF, aby se zajistilo účinné předcházení podvodům;

46. s potěšením konstatuje, že byly definovány společné pokyny, které získaly formální podobu konkrétní strategie proti podvodům v rámci vnějších vztahů, což představuje významné zlepšení; připomíná, že s těmito pokyny je třeba seznámit všechny vedoucí delegací a pravidelně je posuzovat v rámci prověřování stavu rámce vnitřní kontroly a hloubkového mapování rizik; konstatuje, že v roce 2019 nebyl nahlášen žádný případ údajného whistleblowingu;

47. konstatuje, že ESVČ předala dva případy úřadu OLAF a informovala o výsledcích pěti šetření OLAF v roce 2019; vyzývá ESVČ, aby jednoznačně identifikovala rizikové oblasti politik a možnost střetu zájmů a upozornila na ně vedoucí delegací; konstatuje, že 12 % delegací oznámilo, že zjistilo změny spojené s rizikem podvodu a že roste poptávka po vzdělávání v oblasti odhalování podvodů (46 % delegací a 35 % útvarů ústředí);

48. vyzývá ESVČ, aby začala budovat svou budoucí dvoustrannou spolupráci s Úřadem evropského veřejného žalobce a učinila z ní součást své obecné strategie proti podvodům; připomíná, že článek 123 finančního nařízení umožňuje vytvoření výboru pro pokrok v oblasti interního auditu s cílem zajistit nezávislost interního auditora ESVČ, sledování funkce interního auditu a rovněž účinná opatření navazující na vydaná doporučení;

Etický rámec

49. vyzývá ESVČ, aby mezi svými zaměstnanci zvýšila povědomí o svém etickém rámci a kultuře prostřednictvím odpovídající komunikace o etických záležitostech; domnívá se, že obzvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, zda zaměstnanci vědí, jak nahlásit problém týkající se neetického chování, a také zvyšování jejich pocitu bezpečí; zdůrazňuje, že v rámci každoroční prověrky řízení rizik je důležité identifikovat, vyhodnocovat a řídit rizika v oblasti etiky;

50. vybízí ESVČ, aby naléhavě usilovala o organizaci systematických školení a informačních sezení pro své zaměstnance v oblasti řádného jednání (etika, boj proti podvodům, boj proti korupci, boj proti obtěžování, úroveň důvěrnosti); domnívá se, že takováto sezení by měla být součástí povinného zaškolování nově přijatých zaměstnanců;

51. domnívá se také, že je třeba mít na mysli také etické standardy, aby nedocházelo k potenciálním střetům zájmů a úniku interních citlivých služebních informací; vítá skutečnost, že ESVČ definovala pokyny v oblasti etiky, které zohledňují specifika práce v delegaci, s cílem zmírnit riziko ztráty dobré pověsti pro Unii a ESVČ, zejména pro vedoucí delegace;

52. důrazně doporučuje, aby se ESVČ na základě dohody o úrovni služeb připojila k rejstříku transparentnosti EU;

53. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby ESVČ plně dodržovala pokyny Komise pro whistleblowing, zejména s cílem chránit oznamovatele v dobré víře před případnou újmou.

Střet zájmů

54. zdůrazňuje, že dlouhodobým problémem orgánů Unie jsou střety zájmů po ukončení pracovního poměru ve veřejném sektoru a v podobě efektu „otáčivých dveří"; vyzývá k tomu, aby ESVČ účinně a důsledně uplatňovala služební řád, zejména jeho článek 16 a veškerá jeho další platná pravidla, s cílem předcházet střetu zájmů, zejména, avšak nikoli výhradně, pokud jde o vyšší úředníky a vyslané národní odborníky; je znepokojen nedávnými případy „otáčivých dveří" a vyzývá ESVČ, aby systematicky přezkoumávala potenciálně problematické přesuny do soukromého sektoru nebo do organizací třetích zemí a aby i nadále monitorovala zaměstnání bývalých vyšších úředníků až do konce povinného přechodného období po skončení funkce;

55. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že ESVČ nezveřejnila svá rozhodnutí ohledně profesního působení někdejších vysokých úředníků za posledních šest let, včetně roku 2019, čímž porušila své povinnosti podle článku 16 služebního řádu; vítá skutečnost, že je začala zveřejňovat v roce 2020, včetně zpětného zveřejnění rozhodnutí z předchozích let; trvá v této souvislosti na tom, aby ESVČ od nynějška každoročně zveřejňovala svá rozhodnutí ohledně profesního působení někdejších vysokých úředníků a aby soustavně sledovala, zda dodržují uložené podmínky, a v případě nutnosti přijala rozhodné kroky k vynucení jejich dodržování;

56. bere na vědomí skutečnost, že ESVČ uplatňuje v případě vyšších úředníků zákaz po dobu prvních dvanácti měsíců dvouletého přechodného období po skončení funkce; připomíná, že povinnost mlčenlivosti je základní zásadou, kterou by měli bývalí zaměstnanci dodržovat;

57. zdůrazňuje, že pokud daná omezení nepostačují k ochraně legitimních zájmů orgánů a institucí EU, mohou podle článku 16 tyto orgány a instituce zamítnout žádost bývalého úředníka o souhlas s přijetím určitého zaměstnání; obává se, že podmínky stanovené pro činnosti navazující na zaměstnání ve veřejné správě často není možné vynucovat; vybízí proto orgány a agentury EU, aby využívaly celou škálu nástrojů, které mají k dispozici podle článku 16 služebního řádu;

Politika v oblasti budov

58. vítá pozitivní vývoj týkající se společného umístění, dosahující 7 % celkové kancelářské plochy delegací; s uspokojením bere na vědomí skutečnost, že ESVČ zahájila v roce 2019 22 projektů společného umístění, které se týkají 68 delegací (výsledkem je celkem 115 dohod o společném umístění); konstatuje, že v současné době se společná umístění týkají hlavně členských států a partnerských zemí (43), GŘ ECHO (20), dalších orgánů Unie, například Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO), Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA) a agentury Frontex (17), Evropské investiční banky (EIB) (15), zvláštních zástupců Evropské unie (EUSR) (10) a misí společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) – mise Evropské unie pro pomoc na hranicích (EUBAM) a mise Evropské unie zaměřené na budování kapacit (10);

59. vybízí ESVČ, aby pokračovala ve sdružování prostředků v oblasti správy budov s členskými státy a aby dále rozvíjela místní spolupráci, přičemž je nutné věnovat zvláštní pozornost maximálnímu využití peněz, bezpečnostním otázkám a image a viditelnosti Unie, jakož i rozpočtové optimalizaci;

60. s potěšením konstatuje, že tento nárůst společných umístění byl zároveň spojen s konsolidací a standardizací systému pro úhradu nákladů prostřednictvím další centralizace příjmů vzniklých díky společným umístěním a uplatňování administrativních poplatků ve sjednaných dohodách o úrovni služeb; konstatuje, že v roce 2019 byly generovány příjmy ve výši přibližně 10 milionů EUR; vyzývá ESVČ, aby předložila přehled o rozdělení těchto příjmů s cílem zajistit transparentnost;

61. vyjadřuje politování nad zjištěními Účetního dvora v tom smyslu, že pouze nízký počet delegací Unie je plně přístupný osobám se zdravotním postižením, a žádá ESVČ, aby zvážila – je-li to technicky a finančně možné a vyžadují-li to místní právní předpisy – úpravu svých kanceláří s cílem zlepšit jejich přístupnost pro osoby s omezenou schopností pohybu;

62. konstatuje, že podíl kanceláří ve vlastnictví ESVČ zůstal stabilní – 19 % kanceláří jejích delegací, přičemž je plánována koupě v Argentině a Demokratické republice Kongo; konstatuje, že pronájem kancelářských budov a obytných prostor v síti delegací stojí 72,8 milionu EUR a dalších 19,1 milionu EUR stojí pronájem kanceláří ústředí;

63. vítá revizi politiky v oblasti bydlení a žádá, aby byl Parlament včas informován o jejím hlavním výsledku, tj. o obnoveném referenčním ukazateli, ve srovnání se stávajícími ukazateli členských států a ostatních mezinárodních organizací;

64. s potěšením bere na vědomí, že akční plán vypracovaný ESVČ za účelem přijetí opatření v návaznosti na doporučení vydaná ve zvláštní zprávě Účetního dvora za rok 2016 ohledně politiky ESVČ v oblasti nemovitostí umožnil dosáhnout pokroku, který vzal Účetní dvůr na vědomí;

65. vyzývá ESVČ, aby pokročila, pokud jde o zbývající neuzavřená doporučení týkající se nutnosti získat přehled o portfoliu prostřednictvím sledování tržních sazeb za kanceláře a obytné prostory a aby zahájila přípravu střednědobého až dlouhodobého plánu nad rámec svého stávajícího ročního pracovního dokumentu; připomíná, že kancelářský prostor o velikosti 35 m^2 na jednoho pracovníka by měl zůstat zachován a měl by sloužit jako referenční ukazatel a že by při plánování budoucí výstavby nebo stěhování měla být systematicky posuzována přístupnost pro osoby se zdravotním postižením; vyzývá ESVČ, aby o případných dalších zlepšeních Parlament průběžně informovala;

66. vyjadřuje politování nad tím, že pouze jedno z osmi doporučení uvedených ve zprávě Účetního dvora za rok 2016 týkající se správy budov ESVČ bylo provedeno v úplnosti a tři byla provedena ve většině ohledů; vyzývá k urychlenému úplnému provedení všech zbývajících doporučení;

Pracovní prostředí

67. poukazuje na nárůst počtu případů hlášených mediační službě, které se týkaly buď nevyřešených sporů ohledně práv a povinností nebo různých druhů konfliktů v práci, jejichž počet dosáhl v roce 2019 183 (oproti 135 případům v roce 2018); chápe, že nárůst počtu případů předložených mediační službě je známkou řádného fungování; bere na vědomí přijetí nového rozhodnutí o mediační službě ESVČ v roce 2020 s cílem posílit zavedené mechanismy;

68. s politováním konstatuje, že jsou v delegacích Unie stále ještě neplacení stážisté; vybízí ESVČ, aby přijala kroky k zajištění toho, aby stážisté měli prostředky na živobytí; naléhavě vyzývá ESVČ, aby se řídila doporučením evropského veřejného ochránce práv vyplácet všem stážistům odpovídající příspěvek, který pokryje alespoň životní náklady; doporučuje, aby bylo na odměňování stážistů vyčleněno více prostředků;

Environmentální rozměr

69. s potěšením konstatuje, že ESVČ přijala v roce 2019 mandát ke zřízení systému environmentálního řízení pro ústředí ESVČ se záměrem rozšířit jej na síť delegací; naléhavě vyzývá ESVČ, aby přijala veškerá nezbytná opatření ke snížení uhlíkové stopy ústředí a delegací Unie tím, že zavede bezpapírové procesy a bude klást důraz na skladbu zdrojů energie, přičemž bude podporovat obnovitelné zdroje energie.